

A 3549

Kristlikk Laste Kirjandus nr. 11.

Rindel kalju.

Uhel päeval läks Maria mööda uulitsat . . .

Kindel kalju.

Kristlik Laste Kirjandus nr. 11.

Tallinnas, 1913.

Wäljaannud, A. Fetermann.

Rindel kalju.

„Ema, millal jutustad ja meile seda „findla kalju“ lugu, mis ja meile lubasid?“ küsivad umbes 14-aastane poiss ja 12-aastane tütarlaps. Need olivad mõlemad armsad sõnakuulelikud lapsed, kelle kriitlikud vanemad neid tõsiselt püüdsivad Jumala teede peal kasvatada. Nad elasivad ühes ilusas, juures majas New-Yorki linnas, kus igapidi küllus ja forralik olef wälja paistis. Nende wanemad olivad linna kõrgema kriitliku ringkonnaga lähikäidawad, ja oma laste kasvatamise eest tublisti hoolt kandes, näitawad nemad oma armastust ka halastuse tegudes üles. Iseäranis püüdis isa joodikute peastmise eest hoolitseda, ja juba mõnigi oli tema mõju läbi kaineks ja auusaks inimeseks saanud. See oli üleüldse tutaw, et ema sagedaste alama linnajau pimedates keldrikorterites ja põningufambrites käis, kuhu ta ial tiihja käega ei tulnud, ja nii püüdsivad nad mõlemad. Onnistegija eesmärgi järele waestele ja wiletsatele head teha.

Nende lapsed olivad kahte asja oma ema juures tähele pannud: Ehk ta küll iga ferjajale ilma tõsise põhjuseta midagi ei annud, siisgi ei lastnud ta ühtegi ferjuslauljat tühja käega ära minna. Sagedaste kuulas ta neid tüdimata ja lastis neid enesele oma kurba lugu jutustada ja ikka läksivad nad rõõmsa südamega ära. Ja teine asi, mis nad tähele panivad, oli see, et nende ema seda laulu, „Kristus kindel kalju ja“, iial ilma sügawa liigutuseta laulda ega kuulda ei võinud. Juba sagedaste olivad nad selle asja kohta küsimist teinud; aga see küsimine oli ikka selle wabandusega kõrwale heidetud, et see piik lugu olla, mida nad siis muidugi pidada kuulda saama, kui juba selleks wanad küll olla. Sel korral wastas ta natukesse wiivitamise järele: „Noh, Marta ja Jakob, istuge, ma tahan Teile kõig jutustada, ehk see mind küll kurwastab, seda elu weel kord otsegu läbi elada.“ Ja ta jutustas:

Kord peeti pulmi: Rakks hinge, kes üksteist südamest armastasivad, püüdsivad mõlemad ses finatjes maailmas õnnelikuks saada. Mehel oli hea teenistus, ja nemad algasivad oma abielu ihes wiisakas ja armsas kodus. Neile sündis wäike tütar, mis neile wäga armas ja kallis oli. Mitu aastat olivad nad wäga õnnelikud;

nende elu läks ifka paremaks ja mõnedgi pida-
 jiwad neid oma sõbradeks. Aga mehe peale tuli
 üks tume kuusatus päew ja ta kaotas oma õnne.
 Sest ajast, kui joonata kurtiwain nende perekonda
 tungis, kestis waewalt kaks aastat, siis oli
 nende toda rõõmuta ja kole. Asi läks ifka ta-
 gurpidi, funi nad wiimaks mustemas linna-
 jaus, üirikafarmu pimedas põningu kambriis
 forterit pidiwad wõtma. Naine, kelle terwis
 puuduse pärast juba ära lõppes, katsus ennast
 ja oma wäikest Mariat õmbluse tööga elus pi-
 dada. Mees tuli wahete wahel koju, laisk ja
 hirmuus inimene, keda omaksed põlgasiwad ja
 kartsiwad.

Maria oli mõne naisterahwa käest, kes mis-
 jonitööd tegiwad, pühapäewafooli tarwis pa-
 remad riided saanud. See tegi temale suurt
 rõõmu; sest ifka wõis ta lendlehti ehk muid
 wäikefi kirju oma waesele emale pimedasse põ-
 ningufambriisse kaasa tuua. Ühel pühapäewal
 pärast lõunat juhtus isa ilma ootamata koju tu-
 lema ja leidis Maria pühapäewa riides. Ah-
 wardades ja koledate wandudes käskis ta teda
 oma kuue seljast, uued kingad jalast ja ilusa
 kübara peast ära wõtta, ja täis rõõmu oma
 ootamata saagi üle ruttas ta nendega minema.
 et neid pandiks panna ja raha ära juua. Teist
 forda paniwad need naisterahwad wäikese Ma-

ria riidesse, et ta pühapäevafooli wõis minna, kus ta Jesust armastama ja paluma õppis.

Ema ja tütar palusiwad ja laulsiwad sagedaste iiksteisega; aga nad pidiwad väga hoidma, et isa neid selle pealt kätte ei saa. Nende armsam laul, mida nad sagedasti ja healmeelel iiksteisega laulsiwad, oli see laialt tuttav: „Kristus kindel kalju sa.“ Kord juhtus isa peale, kui nad seda laulsiwad, ja keelas neid, et nad iial seda enam ei tohi laulda. Teine kord sai ta wihaseks, lõi neid jalaga ja lubas neid mõlemaid ära tappa. Ühel päewal läks Maria mööda uulitsat ja ilma et ta päriselt selle peale oleks mõtelnud, mis ta tegi, laulis ta seda tuttavat laulu oma ette. Sätitselt lendas ühest kõrtji afnast, kus ta mööda läks, üks raske pudel wälja, isa wihaste sõnade saatusel. Wisamine trehwas temale peaaegade kohta ja ta kukkus maha. Ujas ennast waewaga üles, läks tuihudes ja werine koju ema juurde. Rogu õõjoigus ta walu pärast, raskest palawikus, wiletja õleaseme peal. Arst fidus küll haawa finni, aga seletas, et see surmatu olla. See oli üks walu ja ahastuse õõwaese ema südamese. Kas wõis ta oma Maria, oma ingli, oma ain-sama selfilise ja südame rõõmu äraanda? Kui palatwad palwed saatis ta üles taewa poole, et see raske walu ometi temast mööda läheks.

Omas jampsimises laulis Maria mitu salmi jellest laulust „Aristus kindel kalju sa“, siis arwas ta pudelit lendamas nägewat, aйна ruudu puruks minemist ja isa wihast wandumist kuulwat; aga ifka jälle kuuldi teda ütlewat: Tema ei olnud see, tema pole seda teinud ja tema pole seda tahtnud. — Wiimaks langes ta rahulikusse unesse ja ärkas wara hommiku selge mõistusega uiles, kaebas aga suurrt walu.

„Ema,“ ütles ta, „palu isa; ma tahan teda näha, ma tahan teda kohe näha.“ Nad saatsiwad ühe poisi kõrtsi tema järele, kus nad teda lootsiwad leida, selle teatusega: „Tule ruttu koju, kui sa Mariat weel kord näha tahad, enne kui ta sureb.“ Ta oli liig joobnud ega wõinud sest aru saada, aga tuli ometi. Maria oli jälle segane, ja ei tunnud teda mitte. Tumedate, segaste filmadega waatas isa mõned filmapilgud ta peale; siis hakkas wanduma ja teatuselõnesid rääkima paluwa ema wastu. Maria rääkis segaseid sõnu; korraga hiiüdis ta teda ja palus enesele ühte apelsini, siis palus ta, et ta teda mitte pudeliga ei wiskaks, waid temale ühe apelsini annaks. Rahaselt kobistas isa minema ja löi ufse wihaselt enese takka finni.

Ema palus südamest Jumalat, et ta omett aitaks, et ta oma surija lapsele weel ometi ühe apelsini wõiks osta. Enesele oma wana, tulu-

Sihel päeval läks Maria möödajuulitsat . . .

nud rätifut üle wiates, trööstis ta oma last nende sõnadega: „Ole aga wait, Maria, mu armas laps; ema toob sulle ühe apelsini; ma tulen kohe jälle tagasi.“

Temal tuli üks asi meelde. Ta oli juba sa-gedaste kuulnud naifi uulitsa peal raha pärast laulwat. Ta tahtis ka kord sarnast katset teha. Hommikune tuuleõhk puhus külmalt ümber uulitsa nurga ja pani teda wärisema. Ta hakkas laulma. Mõned möödaminejad pilkasiwad, teised ruttasiwad hoolimata temast mööda. Kõik läksiwad oma teed ja keegi ei annud temale midagi. Teise uulitsa nurga juures laulis ta, kolmandama juures, neljandama juures, aga ei paremat kedagi. Aralt ja wärisedes, nagu oleks ta külmast tõbest, tahtis ta seda katset juba järele jätta, aga mõte oma surija lapse peale, kes temalt ühte apelsini palus, andis talle uut julgust, weel kord katset teha. Waitkelt Sumala poole õhkades, astus ta wiienda uulitsa nurga juurde ja hakkas liigutatud siidamega laulma.

„Kristus kindel kalju sa
Ennast lastsid lõhkuda.
Sinu wiie haawa seest
Zooksis püha weri tõest',
See mind patust puhastab,
Sinuga mind ühendab.“ jne.

illemal akna peal, teisel pool uulitsat, nägi ta 2 ilusat last, need vaatasivad tema poole. Seal tuli üks tüdruk akna juurde, tegi selle natuke lahti ja nad kuulasivad. Siis tuli ka üks wanaldane proua, arwatawasti laste ema, akna juurde ja näitas käega tema poole. Dootes, igatsetud peningid saada, lähenes ka aknale ja laulis laulu otsa. Siis tuli tüdruk wälja ja pani temale poole hõbe dollari peusje.

Müüd ruttas ta kärmeste läbi uulitsate koju poole ja fargas ferge südamega, kägisejast trepist ules, sellega, mis ta oli ostnud. Waewalt lõi Maria oma filmad lahti. Aga kuidas hiilgasivad ta filmad rõõmu pärast kui ta ema apelsiinidega nägi. Ka ema oli rõõmus, kui ta oma lapse mõistuse juures leidis. „Sumal on sulle need asjad saanud, mu armas laps,“ ütles ta, „mina olen wiendas uulitsas selle eest laulnud; ma palusin Sumalat, et ta ometi kellegi südant liigutaks, ja ta tegi seda.“ — „Kui hea on ometi armas Sumal,“ sosistas Maria, „mina palusin Teda, et Ta sind wõtaks trööstida; mina olen ka isa eest palunud, et ta jälle sinule heaks ja armfaks saaks ja mitte enam ei jookks, sest ma lähen Jese juurde. Mina ei jae mitte enam kaua sinu juure, sest Jesus armastab mind ja tahab mind enese juure saada, teda mind ja tahab mind enese juure saada, seda

tean ma findlaste. Tema lasjab mind seal ülewal laulda: „Kristus findel talju ja,“ ja seal juures hoigas wäite Maria walu pärast.

Päew wenis pikkamisi mööda ja widewit tuli kätte. See noor elu lähenes fireste oma otja poole. Arst tuli, ja läks jälle selle tähendusega ära, et ta mitte seda ööd enam üle ei ela. Oma palawad piisarad hiilgasiwad kui pärlid külma põranda peal, kui ta oma surija Maria kõrwas põlwitas. Wiimaks wõis ta ennast finnitada, neid sõnu paludes: „Issand, mitte minu tahtmine, waid sinu tahtmine sündigul“

Seal müdises isa tume, raske astumine trepi peal. Oma wärişes hirmu pärast: „Oh mu surija laps,“ hüüdis ta, „mina ei wõi seda kannatada, et tema find nüüd näeb.“ Tema aga astus tuifudes, siisgi natuke kainemalt, sisse. Oma abikaasa paenutatud fogu ja kahwatanud palet õleaseme peal nähes, wedas ta ennast sinna lähedale ja wahtis pärani suuga, siis hafkas firuma ja ägedaks jaama.

Seal lõi Maria oma filmad lahti, firutas oma käed isa poole ja ütles naeratawa näuga: „Oh mu isa, ma olen nii rõõmus et ja oled tulnud, sest mina lähen taewasse. Ma olen õnnistegijat palunud, et ta sulle seda andeks annaks, et ja mind oled pudeliga wiiskanud; mina

olen sinu eest palunud, et sa jälle heaks ja armuliseks saaks ema vastu, ja mitte enam ei jooksk; sest ma tahaksin hea meelega, et sa ka ükskord taevasse tuleksid, minu ja Jeesuse juure." Nende sõnadega wajus ta jõetumalt tagasi. Ema hakkas laulma: „Kristus kindel kalju ja, Ennast lastsid lõhkuda," kuna tema surija lapse kahwatanud huuled ennast õndsanaeratusele tõmbasivad; ja kui ta neljandama salmi juurde jõudis:

„Armud aeg lä'eb rutuga

Lõpeb ära surmaga,

Kui siit pean minema

Kuilma hauda hingama,

Wõta siis mind armust ja

Oma juure elama!"

Seal tõmbas Maria sügawaste hinge, naeratas ja sosistas tasakeste — ja tema õnnis waim oli sinna läinud, kus ta julge wõis olla — Jeesuse juures.

Mees seisis keeletumalt seal juures ja waatas segaselt kord lapse, kord nuutsuja ema peale ja ümises siis enese ette: „Surnud, mu südametiitar, surnud; tema on läinud, ja mina olen teda tapnud, oh minu Jumal!" Ja nende sõnadega istus ta sinna maha ja nuttis waljuste. Terwe öö walwas ta oma, kord nii armastatud Maria surnud fogu kõrwal, oma tundmistest

piinatud ja maha surutud. See oli üks piff wõitlemise öö. Ta mõtles oma elu läbi, õnnelikust pulmapäewast ja lahke kodu asutamisest, funi tänapäewani, kus ta enesele wanas põningu kambriis pidi eluaset wõtma. Ta mõtles selle wahetuse peale ja see ei tahtnud koguni ta meelest minna. Wahete wahel hüüdis ta: „Mina wilets, mina rumal, mina joodik ja hufatusewäärt inimene!“ Hommikuks oli ta enese üle wõitu saanud, palus siidamest oma naese käest andeks, langes põlwili maha ja tõutas Jumala ees, iialgi enam joomastawat jooki oma suhu wõtta.

Seejpidise liigutuse sunnil pidas ema oma jutustusega finni, ja ka Martal ja Jakobil olidwad piisarad filmis; siisgi küsis Jakob edasi: „Kas ta ei ole siis enam joonud, ema; mis sai pärast temast?“ „Ei iialgi enam,“ ütles ema tundwa uhkusega, ja mis teie arwate, kes oli see mees? Tema wõitis oma jooma hinu, ja leidis Jesuse were sees oma raskete pattude andeks andmist ja rahu Jumalaga; tema äri paranes, ta sai enesele jälle ühe õnneliku kodu ja temale kingiti kaks armast last nimega Marta ja Jakob ja —

„Mis,“ kargas Martha imetlemisega wabelega see ometi minu isa polnud? Kas minu isa ou joodik olnud ja sind löönud? Müüid tuleb

mul meele, et sa ütlesid, et mul kama aja eest üks öde Maria olla olnud, kes aga olla ärasurnud, ja kas oli seesama Maria minu öde?" Sa ta nuttis. Ema trööstis oma lapsi ja seletas neile, et see temale weel kui unenägu ette tulla; aga Jeesus olla ennast neile kui patuste Önnistegija näidanud; ja sest ajast kui Tema nende majas ülemaks asjaks saanud, olla neil hoopis teine elu alganud. „Sa see on,“ ütles ema, „see põhi, mispärast mull see laul kallis on. Sika tuletab see mulle jälle uueste Jumala armu ja minu Önnistegija armastust ja truudust meele, kui ma seda kuulen ehk laulan:

„Kristus kindel kalju sa, Ennast lastsid lõh-
kuda.“

Uulitsa pühkija.

Tomas oli ihe töölise poeg. Tema isa oli üks osaw mees, aga selle juures nii mõistmata, et ta alati ihe jao oma tööpalgast kõrtsi wiis. Sellepärast pidivad ema ja 5 last, kelledest Tomas kõige wanem oli, tihti puudust kannatama. Kui Tomas juba suuremaks sai, katsus ta raha teenida, et oma emale wähest leiba wõi niuud eluülespidamist koju muretseda. Ta ostis ensele luua ja läks linna ennast uulitsapühkijaks pakkuma. Ta leidis sagedaste kohalist

tööd ja siis tuli ta oma palgaga koju, aga wähest pidi ta kogu päewa asjata tööd otsima ja siis ei olnud kojutulek mitte rõõmustaw. Ühel päewal oli Tomas jälle hommikust õhtuni asjata tööd otsinud. Raske siidamega hakkas ta koju minema, sest ta teadis, et kodu leiwapuudus oli. Konfides, kurbalt mööda uulitsat koju poole astudes sai ta ühe poisiga, nimega Theodor, kokku. See küsis lahkeste tema kurbtuse põhjust ja see lahke olet mõjus Toma peale nõnda, et ta Theodorile oma kodust leiwapuudust ja wälisest tööpuudust jutustas. „Aga kas sa siis Jumalat ei palu?“ küsis Theodor kaltjus poisi otsa waadates. See waatas imekspannes oma jeltlilise peale, nagu räägiks ta wõerast keelt. Wiimaks ütles ta: „Mis sa räägid? Mina ei saa aru, mis sa tahad.“ — „Mina küsin, kas sa Jumalat ei palu,“ wastas Theodor. „Kas tead, Jumal taewas armastab meid ja tahab, et meie Lemale oma häda ja wiletjust kaebame.“

„Sellest pole ma weel midagi kuulnud; ja Jumal ei kuulegi mind, kui ma räägin, sest Tema ei tea ju weel midagi minust.“

„Sellega ei saa ja wäga. Jumal teab kõik ja tema tahab iga inimese palwet kuulda; ja mitte ainult inimesi, waid ka warblasi ja kaarna poegi kuuleb tema ja annab neile süüa.“

„Mina tahaksin, et tema minule ka miskit annaks,“ lausub Tomas edasi. „Sumal tahab sulle tõeste heameelega anda,“ vastas Theodor, „sul on aga tarvis teda sellepärast paluda, sest Õnnistegija ütleb: „Paluge, siis peab teile antama; otsige, siis peate teie leidma; koputage, siis peab teile lahti tehtama.“

„Aga kus pean ma siis otsima, et ma midagi võiksin leida, ja kus tohin ma koputada?“

„Sina tohid Sumalaga rääkida, nüüd siin, sellesama koha peal, ja tema kuuleb sind. Tema on ikka meie juures ja meie tohime iga filmapiilk teda paluda. Ja kui sa Sumalast veel rohkem teada tahad, siis tule minuga pühapäeval pühapäevakooli, seal saad sa väga palju temast kuulda.“ Kui Theodor oli Toma elukohta näinud ja waelele poisile poole oma teenistusest annud, lahkusiwad nad ühest ära.

Nüüd oli waelele Tomale hoopis uus mõte tulnud; ta ei olnud siitjaadik Sumalast midagi muud kuulnud, kui jeda, et keegi tema ümbruses ja tema isegi Sumala nime kurjaste pruufis. Lapsetik julgus, mis ka Theodor Sumalast rääkis, leidis Toma tumedas südamas wastukõla. Seda finnitask weel lahke and, mida Theodor waelele poisile kinkis. Sellepärast katsus Tomas kohe esimesel õhtul Sumalat paluda. Ja kuigi temal soraw palwe üle huulte ei tul-

nud, siiski teadis ta ema hädaft kogeldada. Ja Jumal, kes wiletsate peale halastab ja nende palwet kuuleb, pani ta waest Tomast tähele ja kuulis ta palwet — ja palju rohkem kui ta mõtles.

Särgmisel pühapäewal läksiwad mõlemad poisid üksteisega pühapäewakooli ja Jumal õnnistas oma sõna Toma siidames, nii et ta õnnistegijat tundma ja armastama õppis ja ustawaiks rõemjaks Jumala lapsiks sai. Kuigi nüüd kõik häda weel möödas ei olnud, siiski teadis Tomas, et ta nüüd igas asjas Jumala, oma taewase Isa juurde tohib minna ja oma siidant tema ette wälja puistata, kes juba enne teab, mis meil tarwis on, kui meie teda palume. Ta oli ühte siidant tundma õppinud, kelle juurde ta iga wiletsuses wõis põgeneda ja kus kõik koormatud ja waewatud hingamist leiawad. Ta pööras nüüd iga päew taewa poole ja leidis alati tema juures hingamist oma hingele ja jõudu ja õnnistust oma tööle.

9244

Hind 3 top.